

ONT-VLUCHT 2015 > 2019

Haben wir es geschafft? Vier jaar na de grootste vluchtelingenstroom sinds de Tweede Wereldoorlog stellen we de vraag. Ook in België hebben duizenden Syriërs, Irakezen en Afghanen een veilige haven gevonden, ver weg van het

‘Ik ben het zoeken moe, man!’

Vooraf

Na de vluchtelingen-crisis van 2015 zijn overal in Vlaanderen **burgerinitiatieven** ontstaan die vluchtelingen helpen met zoeken naar een huurwoning, eigenaars proberen te overtuigen én zelf woningen voor deze doelgroep huren. De vzw Huizen van Vrede in Brugge bestaat zo'n drie jaar. De Standaard liep enkele weken met deze vrijwilligers mee. Dit is de eerste van drie afleveringen. Morgen deel twee: hoe vrijwilligers zelf vijftig woningen voor vluchtelingen huren.

In Brugge houden vrijwilligers tweemaal per week ‘wooncafé’ voor erkende vluchtelingen die dringend een woning zoeken. ‘Wij kunnen niet iedereen helpen.’

VAN ONZE CORRESPONDENT
‘ONT-VLUCHT 2015 > 2019’

YVES DELEPELEIRE
FOTO'S BRECHT VAN MAELE

BRUGGE | ‘Je zal wel moeten helpen zoeken, hoor’, zegt vrijwilliger Frank Vangaever aan Trezi (20). De Afghaanse vluchteling zakt onderuit op zijn stoel en trekt de kap van zijn gele hoodie over zijn hoofd. ‘Als je een huis te huur ziet staan, neem je een foto en stuur je mij die via WhatsApp door. Dan kan ik naar de eigenaar bellen. Goed?’ Trezi zucht. Over een paar weken, zegt hij. ‘Mijn telefoon is kapot. Dat is duur om te laten maken, man.’

De tijd dringt voor hem. Nadat hij 3,5 jaar in het lokale opvanginitiatief van Brugge op een positieve asiel-

beslissing heeft gewacht, verhuisde Trezi enkele maanden geleden naar een doorgangs- of noodwoning van het OCMW. Daar moet hij over twee maanden uit.

‘Hij moet kiezen’, zegt Vangaever. ‘Als hij voortstudeert, komt hij in aanmerking voor een studentenkot. Het probleem is dat zijn Nederlands nog niet goed genoeg is. Daarom moeten we een studio zoeken. Maar Brugge is relatief klein en duur.’

De volgende klant is een Iraakse vrouw die met haar man en drie kinderen van tien, negen en twee jaar op een veel te klein appartement in centrum Brugge verblijft. Ze betalen 750 euro huur. Haar naam wil ze liever niet in de krant, omdat de huisbaas ‘maffia’ is. Hij dreigt hen op

straat te zetten.

‘Ik vroeg een huursubsidie aan. Daardoor kwam iemand het appartement controleren’, zegt de vrouw. ‘Het werd onbewoonbaar verklaard, omdat de elektriciteit niet in orde was.’ Ze toont de brief: 31 strafpunten. ‘De eigenaar was heel boos op ons en gooit er ons daarom uit.’

De huurdersbond raadde haar aan om de huur te blijven betalen en de sloten te vervangen.

Een schrijnend verhaal, zegt Frank Vangaever. ‘De eigenaar is geen onbekende. Ja, ook in Brugge zijn er huisjesmelkers.’

Goede en slechte immokantoren

Twee keer per week houden de vrijwilligers van vzw Huizen van Vrede anderhalf uur ‘wooncafé’ voor erkende vluchtelingen die dringend op zoek zijn naar een woning. De vrijwilligerswerking begon in de nasleep van de vluchtelingen-crisis van 2015, in het lokale opvanginitiatief van het OCMW Brugge.

‘Wij gingen met de asielzoekers naar de cinema, maar al snel ging

onze aandacht volledig naar het zoeken van een woning’, zegt Vangaever. ‘Zodra ze erkend zijn, hebben vluchtelingen twee maanden tijd om de opvang te verlaten. Voor wie de taal niet machtig is en geen werk heeft, is dat onbegonnen werk. Wij zagen vluchtelingen echt crazy worden.’

De vrijwilligers houden altijd eerst een intakegesprek. Vangaever: ‘Dan maken we met hen een cv op waarin ze iets vertellen over hun achtergrond, hun familiale situatie, hun dromen en ambities. Soms maakt het een groot verschil om eigenaars te

‘Wij bellen altijd zelf met de eigenaar of het immokantoor en gaan altijd mee op huisbezoek. Anders maken ze geen schijn van kans’

‘Je zal wel moeten helpen zoeken, hoor’, zegt vrijwilliger Frank Vangaever aan de Afghaanse vluchteling Trezi (20).

oorlogsgeweld. Wat is er van hen geworden? Hebben ze een job? Zijn ze geïntegreerd? Of willen ze terug? Correspondent Yves Delepeleire zoekt de antwoorden en de verhalen die in de statistieken nog onzichtbaar zijn. **YVES DELEPELEIRE**

Deze twee Syriërs moeten binnenkort het opvanginitiatief verlaten. De tijd dringt voor hen.

overtuigen aan vluchtelingen te verhuren als je de mensen een gezicht kunt geven. Vervolgens leren wij de mensen hoe ze moeten zoeken en welke immokantoren ze beter links laten liggen. Hij toont elke vluchteling een slide met daarop de logo's van immokantoren in Brugge, en een vette lijn die de goede van de slechte onderscheidt.

'Wij bellen altijd zelf met de eigenaar of het immokantoor en gaan altijd mee op huisbezoek. Anders maken ze geen schijn van kans. Twintig tot dertig huisbezoeken om één succesje te boeken, is geen uitzondering. In de drie jaar dat wij dit doen, hebben wij al meer dan 2.200 eigenaars aangesproken en onze vluchtelingen aan hen voorgesteld. Slechts bij een fractie mochten we de woning ook gaan bezoeken. In het begin stonden soms twee, drie vrijwilligers - elk met zijn vluchteling - aan hetzelfde appartement.'

Op straat gezet

Vandaag is de vzw Huizen van Vrede zo'n geoliede machine dat de vrijwilligers stilaan het slachtoffer worden van hun succes. Van heinde en verre, zelfs uit het diepe Wallonië, komen vluchtelingen naar het wooncafé afgezakt, omdat ze denken dat "mister Frank" hen aan een woning zal helpen. 'Blijkbaar beginnen ze te weten dat ze hier moeten zijn.'

Eigen vluchtelingen eerst? 'Wij vinden dat ook jammer', zegt Vangaever. 'Maar wij kunnen de structurele problemen op de private huurmarkt niet oplossen. Wij zijn er ook niet om het OCMW te vervangen, maar om het OCMW aan te vullen.'

Murid Ekrami (19) is een bekende klant. Twee weken eerder heeft de Afghaanse vluchteling met de hulp van het wooncafé een appartementje in het centrum van Brugge gevonden en het huurcontract ondertekend, maar nadien stelde hij vast dat hij de huurwaarborg van drie maanden huur niet tijdig kan betalen. Vangaever: 'Zijn werkgever stort zijn loon pas op het einde van de maand en wil het ook niet vroeger uitbetalen. Daarom proberen wij bij het Vlaams Woningfonds een huurwaar-

borglening te verkrijgen. Wij wachten nog altijd op antwoord.'

Ekrami heeft nog twee dagen de tijd. Bemiddeling bij de eigenares geeft hem uiteindelijk het nodige respect. Eind augustus werd hij door zijn vorige huisbaas op straat gezet. 'Ik werkte voor hem, maar toen ik daarmee wilde stoppen, wilde hij ook niet meer aan mij verhuren', zegt hij in vlekkeloos Nederlands. Na 3,5 jaar België had Ekrami niet verwacht dat hij nog een nacht buiten zou moeten slapen. Gelukkig kon hij een tijdje bij zijn broer in Oostende terecht.

Uit Raqqa en Homs

'Ekrami is een geweldige kerel. Hij spreekt vlot Nederlands, werkt en is geïntegreerd. Dat maakt het een stuk makkelijker om zo iemand aan een huisbaas voor te stellen. Maar sommige mensen spreken alleen Arabisch en verzorgen zich niet.'

Met handen en voeten probeert Vangaever aan twee Syrische mannen - de ene uit Raqqa, de andere uit Homs - uit te leggen dat ze advertenties van huurhuizen naar de juiste groep in WhatsApp moeten sturen, zodat hun vriendin kan vertalen. De mannen moeten binnenkort het lokale opvanginitiatief verlaten. Ze spreken alleen Arabisch.

De man uit Raqqa weet niet goed wat hij wil. 'Eerst stuurde hij mij een woning in Oostende. Dan wilde hij in Leuven zoeken', zegt Vangaever. Hij krijgt de tolk aan de lijn. Die zegt dat hij nu iets in Deinze op het oog heeft. 'Waar wil hij nu wonen?'

Drie weken na onze eerste ontmoeting druppelt Trezi nog eens in het wooncafé binnen. Zijn telefoon is gemaakt en hij heeft ook al verschillende advertenties doorgestuurd. 'Maar ofwel ligt de vraagprijs te hoog, ofwel zit de woning bij een fout immokantoor', zegt Vangaever.

Het wordt Trezi te veel, en hij stapt snel weer op. 'Ik ben het zoeken moe, man!'

Deze reportage kwam tot stand door het wooncafé bij te wonen op 12 en 24 september en 3 oktober. Niet alle vluchtelingen wilden met hun volledige naam in de krant.

Van heinde en verre, zelfs uit het diepe Wallonië, komen vluchtelingen naar Brugge afgezakt

Bos+ in verweer

Protest tegen kappen weer strop voor plannen Essers

Door het beroep van Bos+ kan het transportbedrijf H. Essers de Hörmann-site in Genk voorlopig niet ontbossen. 'Dit kan tot maanden vertraging leiden.'

GENK | H. Essers en bomen, het blijft een moeilijke combinatie. Het transportbedrijf liet eerdere plannen varen om aan de Transportlaan in Genk uit te breiden, nadat natuurorganisaties met succes naar de Raad van State waren getrokken tegen het kappen van een bos voor de expansie. Daarop liet Essers zijn oog vallen op een ander terrein in Genk, dat van de failliete poortenbouwer Hörmann aan de Woudlaan. Een terrein van 15 hectare waarvan er bijna 9 hectare bebost is.

Het bedrijf kreeg een vergunning van de stad Genk voor zijn plannen (*DS 27 september*) en daar werd een aantal voorwaarden aan gekoppeld. Essers moet de kap compenseren met het aanplanten van 12 hectare nieuw bos in Oudsbergen. Het moet enkele bomen laten staan. En het mag niet beginnen rooien tijdens het broedseizoen.

Die voorwaarden kwamen er na bezwaren die onder meer Natuurpunt had geuit. 'Wij vinden het jammer dat dit Kempen naaldbos verdwijnt', zegt Jos Ramaekers van Natuurpunt, 'maar we leggen ons erbij neer omdat het om industriegrond gaat. Bovendien is het bos ingesloten door andere industrie.' Het bos aan de Transportlaan was wel Europees beschermde natuur.

Maar Bos+, de organisatie die ijvert voor meer bos in Vlaanderen, gaat wel in beroep tegen de vergunning. De vereniging begrijpt niet waarom Essers geen

alternatieven zoekt in Genk, 'de gemeente met de grootste beschikbare oppervlakte aan bedrijfsterreinen van Vlaanderen'.

Bos+ vindt het ook niet kunnen dat het bedrijf geen milieueffectenrapport moet opstellen, hoewel dat normaal alleen voor ontbossing onder de drie hectare toegestaan wordt.

Bob Van Steenweghen, de woordvoerder van Essers, betreurt de demarche van Bos+. 'Het beroep (*dat opschortend is, red.*) dreigt onze bouwplannen met maanden te vertragen, zodat de start van de werkzaamheden wel dicht bij het begin van het broedseizoen half maart komt.'

Hij pikt het verwijt niet dat Essers niet hard genoeg op zoek gaat naar een niet-bebost terrein. 'We hebben een masterplan opgesteld met diverse investeringen in Genk, onder andere ook op de voormalige, niet-beboste Ford-terreinen.' (ty)

Bos+ begrijpt niet waarom Essers geen alternatieven zoekt in Genk

Essers in Genk. © blg

Haven Antwerpen

53 ton explosieven op Saudische schepen geladen

BRUSSEL | Tussen januari 2018 en juni 2019 zijn in de haven van Antwerpen 53.418 kilo explosieven aan boord geladen van Saudische schepen. Dat blijkt uit documenten van het Havenbedrijf Antwerpen, die het weekblad *Knack* en de krant *Le Soir* konden inkijken op basis van de wet op de openbaarheid van bestuur.

In januari 2018 pikte het schip Bahri Tabuk - van de Saudische rederij Bahri - in Antwerpen 409 kilo slaghoedjes en 28.600 kilo buskruit op. Precies een jaar later ging het om nog eens 10,5 ton munitie. Een ander schip van Bahri werd in december 2018 beladen met 4.525 kilo patronen voor wapens. En in mei 2019 haalde een derde schip, de Yanbu, in

Antwerpen nog eens 9.306 kilo patronen voor wapens op. Kort daarna, in juni 2019, trok de Raad van State de vergunningen van de Waalse wapenproducenten FN Herstal en CMI Defence in om nog militaire goederen naar Saudi-Arabië te exporteren.

Hans Lammerant van vzw Vredesactie wijst in *Knack* op de verantwoordelijkheid van de Belgische douane: 'Door de goederen te laten passeren, schendt België zijn verplichtingen rond het VN-Wapenhandelverdrag, dat sinds 2014 van kracht is. Want Saudi-Arabië is betrokken bij de oorlog in Jemen en de VN-Mensenrechtenraad wijst op zware schendingen van het internationaal humanitair recht.' (belga)